

ANDØY KOMMUNE

Detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk - andregangs behandling

Saksbehandler	Arkivsaksnummer
Emil Iversen	20/260

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
89/2022	Formannskapet	14.06.2022
87/2022	Kommunestyret	14.06.2022

Vedlegg: Dok.dato	Tittel	Dok.ID
08.06.2022	1-5 Forslag til detaljreguleringsplan Hinnøya Vannverk-A0-L1av5	183482
08.06.2022	2-5 Forslag til detaljreguleringsplan Hinnøya Vannverk-A0-L2av5	183483
08.06.2022	3-5 Forslag til detaljreguleringsplan Hinnøya Vannverk-A0-L3av5	183484
08.06.2022	4-5 Forslag til detaljreguleringsplan Hinnøya Vannverk-A0-L4av5	183485
08.06.2022	5-5 Forslag til detaljreguleringsplan Hinnøya Vannverk-A0-L5av5	183486
08.06.2022	Planbestemmelse 08.03.2021 (249554)	183487
08.06.2022	Planbeskrivelse Hinnøya vannverk	183488
08.06.2022	Referat sametinget 09.06.2021	183491
08.06.2022	Referat reinbeitedistriktet 13.10.2021	183492

Forslag til vedtak:

Alternativ 1:

1. Formannskapet vedtar å bestille mekling ved stasforvalteren for detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk, plan-ID 1871-202003.
2. Rådmannen bes gjennomføre mekling med statsforvalteren og sametinget.

Alternativ 2:

1. Andøy kommunestyre vedtar detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk, plan-ID 1871-202003 og tar ikke Sametingets innsigelse til følge.
2. Rådmannen bes oversende planen og innsigelse til Statsforvalteren for videre behandling i kommunal- og distriktsdepartementet.

Andreas Jordell
Rådmann

Formannskapet 14.06.2022:

Behandling:

Votering:

Rådmannens alternativ 2 enstemmig vedtatt – mot alternativ 1 som falt

FS- 89/2022 Vedtak:

1. Andøy kommunestyre vedtar detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk, plan-ID 1871-202003 og tar ikke Sametingets innsigelse til følge.
2. Rådmannen bes oversende planen og innsigelse til Statsforvalteren for videre behandling i kommunal- og distriktsdepartementet.

Kommunestyret 14.06.2022:

Behandling:

Birgit Karlsen Eira (AP) fremmet følgende utsettelsesforslag:

Jeg vil be Andøy kommunes administrasjon behandle søknaden på nytt, slik at vi ikke gjør samme feil som på Fosenhalvøya med inngrep i reinbeiteområde.

Spørsmål fra Yngve Laukslett (sak 94) ble besvart i forbindelse med orientering fra teknisk sjef.

Votering:

Utsettelsesforslaget fikk 1 stemme (AP) og falt.

Formannskapets innstilling ble vedtatt mot 1 stemme (AP)

KS- 87/2022 Vedtak:

1. Andøy kommunestyre vedtar detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk, plan-ID 1871-202003 og tar ikke Sametingets innsigelse til følge.
2. Rådmannen bes oversende planen og innsigelse til Statsforvalteren for videre behandling i kommunal- og distriktsdepartementet.

Sendes: Saksbehandler

Bakgrunn for saken:

Forslag til detaljregulering for Hinnøya vannverk ble førstegangsbehandlet av formannskapet den 22.03.2021 sak 41/2021. Formannskapet vedtok å fremme saken ved å sende den på høring og legge den ut til offentlig ettersyn.

I løpet av høringen mottok Andøy kommune brev 24.05.21 fra Sametinget som varslet innsigelse til planarbeidet. Andøy kommune har vært i dialog med både sametinget og linnásuolu/Kanstadfjord/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt (heretter «Reinbeitedistrikt») og foreslått flere endringer ved planen, men innsigelsen er ikke trukket.

Faktiske opplysninger:Planforslaget

Forslag til detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk er utarbeidet av Andøy kommune. Norconsult har bistått med tegning av plankart.

Forslag til detaljreguleringsplan består av:

- 5 plankart i målestokk 1:2000 datert 08.03.21
- Reguleringsbestemmelser revidert
- Planbeskrivelse revidert

Forhold til overordnede planer

Kommuneplanens arealdel 2013 – 2024:

I gjeldende kommuneplan, kommuneplanens arealdel, Andøy kommune 2013- 2024, vedtatt 17.03.2014, er området avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR). Finnsætervatnet har arealmål bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.

Førstegangsbehandling

Planforslaget ble førstegangsbehandlet av formannskapet den 22.03.21 sak 41/2021.

Formannskapet vedtok følgende:

Formannskapet fremmer detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk, plan-ID 1871-202003 og legger den ut til høring og offentlig ettersyn etter plan- og bygningslovens § 5-2 og 12-10.

Høringsuttalelser:

Planforslaget var til høring og offentlig ettersyn mellom 12.04.2021 og 18.05.21. Planforslaget ble sendt til regionale myndigheter, berørte grunneiere og interessenter til uttalelse. Det kom inn totalt 6 uttalelser. Disse følge saken som vedlegg. Hovedpunktene i merknadene er referert med kommentarer og forslag til behandling.

1. Harry Hansen, datert 21. April 2021

Innspill/ merknad

1. Det framgår av planbeskrivelse for Hinnøya vannverk, kapittel 2.1, at følgende bruksnummer under gårdsnummer 15 (Forfjord) berøres av inntaks- og overføringsledning: 1, 2, 4, 8, 15, 18, 21, 56, 81 og 89. Listen over berørte bruksnummer er mangelfull. Finnsetervannet ligger i et arealfellesskap med følgende opprinnelige eiere, jf. Jordskifteverkets kart: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 28, 29, 30, 31 og 32. I tillegg til disse bruksnummer kommer bruk som er fradelt fra disse og med andel i de bibeholdte fellesskap.
2. En dekkende beskrivelse av hvilke bruksnummer som er berørt kan derfor være listen fra Jordskifteverkets kart med en tilføyelse om "... og de fra disse bruksnummer fradelte bruk med andel i arealfellesskapet i Finnseterdalen", samt bruksnumrene 21, 56, 81 og 89 fra lista i planbeskrivelsen.
3. Siden jeg er berørt grunneier ber jeg om at all informasjon om vannverket, som er relatert til arealfellesskapet i Finnseterdalen, fortløpende oversendes meg.

Rådmannens kommentar

1. Tas til orientering.
2. Tas til etterretning.
3. Tas til etterretning. Dokumenter er oversendt.

2. UiT Norges arktiske universitet, datert 18.05.2021

Innspill/ merknad

Vi viser til UMs vurdering av varsel om oppstart for planarbeid for Hinnøya vannverk datert 05.05.2020 hvor vi hadde ingen merknader. Vi har heller ingen merknader til offentlig ettersyn av planforslaget fordi tiltak i vann blir såpass begrenset i omfang.

Rådmannens kommentar

Tas til orientering.

3. Arild Pettersen Inga, datert 21.05.2021

Innspill/ merknad

1. Tiltaket vil få store innvirkninger for reindriften i Vestre Hinnøy/ Kanstadvjord Reinbeitedistrikt. Dette grunnet merkegjerdet som ligger like ved Finnsætervannet. Dessuten har reinbeitedistriktet et slaktegjerde som ligger ikke langt fra merkegjerdet, litt nærmere bygda. I tilknytning til gjerdeanleggene er det flytt og trekkveier som forgreiner seg inn i fem forskjellige daler. Det er med andre ord et svært sentralt område for reindrifta som tiltaket kommer i berøring med.
2. Merkegjerde som ligger ved Finnsætervannet er ikke godkjent, men det er søkt om stadfesting av

anlegget som har vært i området siden 1957. Selve arbeidsgjerdet har vært flyttet på flere ganger, men alle gangene har det ligget innenfor de ledearmene som opprinnelig tilhørte gjerdeanlegget. Gjerdet er plassert i en flyttvei/trekkvei og fungerer svært godt. Noen ganger har det imidlertid skjedd at reinflokken har lagt på svøm dersom de blir skremt ved innjaging. Andøy kommune har avslått stadfestingen av gjerdeplassen med begrunnelse blant annet i at det vil bli problematisk med avrenning til en eventuell drikkevannskilde.

3. Finnsæterdalen er en god dal for reindrifta med gode beiter gjennom hele året, men den mest sentrale bruken av dalen er på sommer og tidlig høst da kalvemerkingen skjer. Anlegget brukes i en periode på 2-4 uker i løpet av denne sommer, høsten. Finnsætervannet er da sentralt i forhold til fising og bading. Ellers så brukes vannet på vintertid til snøscooterkjøring da det sages litt ved lang vannet til bruk i gammene.
4. Det er i tilknytning til gjerdeanlegget etablert to gammer og en utstyrs bu. Disse er heller ikke søkt om. Det vil også være behov for etablering av flere gammer etter hvert.
5. For Kanstadsfjord/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt er det viktig å presisere at vi ser behovet som bygdene i Forfjorden har for rent vann, noe vi har uttalt tidligere til Andøy kommune i den dialogen som har vært. Det er imidlertid svært viktig for reinbeitedistriktet at våre interesser blir ivaretatt på best mulig måte. Det betyr at det må være en aksept og godkjenning fra Andøy kommune på vår tilstedeværelse, slik at det ved en eventuell forurensing i vannet så er det ikke reindrifta som må forlate området. Andøy kommune sier i sin utredning at det ikke vil få noen konsekvenser for driften til reindriften, og at det vil være mulig å drive videre på samme måte som i dag. Dette står i grelt kontrast til uttalelsen fra kommunen om godkjennelse av gjerdeanlegget der blant annet planen om vannverk nevnes som et moment. Reindrifta ønsker en stadfesting av gjerdeanlegget, mens kommunen ikke vil gi denne stadfestingene og dermed ikke akseptere behovet for reindrifta i området. Dette synliggjør det reindrifta kan forvente seg fra kommunens side dersom det blir forurensing av vannet eller andre uenigheter i forbindelse med vannverket. Utfra dette bør tiltaket reindriftsfaglig konsekvens utredes slik at konsekvensene blir belyst på en forsvarlig måte. Alternativt er at det blir enighet om løsninger som skissert under. Med bakgrunn i dette så vil det være vanskelig for reinbeitedistriktet å godkjenne reguleringsplanen uten at det blir tilrettelagt for at reindrifta kan være i området etter at vannkilden er etablert. Dette skjer gjennom en stadfesting av gjerdeanlegget og tilhørende bygninger. Dette legges inn i reguleringsplanen. I tillegg må det gjøres avbøtende tiltak for anleggsperioden. Disse kan diskuteres ved et dialogmøte mellom reinbeitedistriktet og Andøy kommune.

Rådmannens kommentar

1. Tas til orientering. Det forsøkes å berøre reindrifta i minst mulig grad. Utbygger skal i dialog med reindriftnæringa sørge for en styrt og begrenset anleggsperiode.
2. Tas til orientering. Området er avsatt til LNFR i både kommuneplanens arealdel og forslag til detaljreguleringsplan. Gjerder og anlegg kan settes opp i henhold til reindriftslovens § 24.
3. Tas til orientering.
4. Tas til orientering. Området er avsatt til LNFR i både kommuneplanens arealdel og forslag til detaljreguleringsplan. Husvære, buer og lignende kan settes opp i henhold til reindriftslovens § 21.
5. Tas til orientering. Andøy kommune kan ikke stadfeste et gjerdeanlegg. Dette er statsforvalteren sitt ansvar. Andøy kommune har strukket seg langt i dialog med reinbeitedistrikt og sameting med å utforme bestemmelser som ikke setter begrensninger på reindriftnæringen. Hele området tillater dyr og omkringliggende områder er regulert til LNFR. Det betyr at søknader fra Reinbeitedistriktet som angår nye tiltak innenfor området vil være i tråd med planen. Dersom det viser seg å bli forurensing i vannet er det vannverkseiers ansvar å sørge for at vannet blir behandlet på en sikker måte før det når ut til abonnentene. Foreløpige målinger viser lite til ingen forurensing.

4. Sametinget, datert 24.05.2021

Innspill/ merknad

1. Planområdet er meget sentralt for reindrifta i området. Andre sektormyndigheter påpeker også reindriftsinteresser og potensiale for konflikt i innspill til planarbeidet. I kommunens oppsummering av innspill til planarbeidet (planbeskrivelsen Hinnøya vannverk kap. 9) refereres det til at Fylkesmannen i Nordland (23.04.2020) i sitt innspill skriver at slik planen for vannverket er skissert, mest sannsynlig ikke vil være forenlig med reindriftas bruk og tilstedeværelse i området.
2. Nordland Fylkeskommunen skriver i sitt innspill ved varsel om planoppstart (dato 24.04.2020) at det er viktig at planen utreder mulige konsekvenser for reindrifta og at båndlegging til drikkevannskilde innebærer arealrestriksjoner som kan ha betydning for reindriftas bruk av området. I tillegg vil evt. etablering av vannledning kunne føre til støyende aktiviteter i anleggstida.
3. I følge Plan- og bygningsloven § 4-2 skal det i planbeskrivelsen for reguleringsplaner, som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, gis en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning - av planens virkning for miljø og samfunn. Tiltaket omfattes av Forskrift om konsekvensutredning (FOR-2017-06-21-854) vedlegg II pkt. 10, j) Vannledningsanlegg over større avstander. Dette innebærer at tiltaket skal utredes dersom det kan medføre eller komme i konflikt med områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift (jf. § 8 og § 10 tredje ledd b). Kommunen har vurdert at tiltaket ikke får vesentlig virkning for miljø- og samfunn og at det ikke stilles krav til konsekvensutredning etter Forskrift om konsekvensutredning (FOR-2017-06-21-854). Kommunen skriver i sine vurderinger: «Med unntak av anleggsarbeidet vil forslaget til detaljregulering heller ikke innebære arealrestriksjoner eller negativ virkning for samisk utmarksnæring eller reindrift. Mattilsynet har godkjent drikkevannskilden med den aktiviteten som er i området. Ved høy tetthet av rein er det heller ikke sannsynlig at vannets kvalitet blir forringet da avføring vil renne vekk fra vannet. Anleggsarbeidet skal i samarbeid med reindriftseier legge til rette for at vannledningen kan legges i perioder som ikke gir negativ virkning for rein. Hensikten med båndlegging av nedbørsfeltet er å hindre ny aktivitet som kan medføre utslipp og forurensning med potensiale til å forringe vannets kvalitet.» (Planbeskrivelse Hinnøya Vannverk s.15). Sametinget mener at vurderingen av konsekvenser for reindrifta som kommunen gjør i planbeskrivelsen er noe overflatisk. Kommunen gjør i liten grad en konkret vurdering av aktiviteten og anleggene til reindriften i området med tanke på de bestemmelser og restriksjoner som ligger i planbestemmelsene.
4. Aktiviteten i området kan i perioder være intensiv ved merking av rein. I tillegg til høy tetthet av rein ved vannet er det også menneskelig aktivitet i tilknytning til dette arbeidet. Denne aktiviteten blir ikke vurdert. Ved merking av rein og opphold i området kan det f.eks. være behov for hygieniske tiltak slik som vasking og bading. Fiske i vannet og skuterbruk blir heller ikke konkret vurdert. Det er heller ikke gjort noen vurdering på hva som vil skje med den nåværende aktiviteten til reindrifta hvis den skulle vise seg å føre til forurensning av vannet. Slik planbeskrivelsen og planbestemmelsen er nå, anser vi det som uklart hvilke konsekvenser dette kan få for samisk utmarksnæring og reindrift.
5. Denne uklarheten forsterker seg ved at kommunen skriver i planbeskrivelsen (s. 11) at Finnsætervatnet defineres som en hygienisk barriere på grunn av kvalitet og beliggenhet. I vedtaket fra Mattilsynet datert 11.06.2020 skriver de følgende «mattilsynet plangodkjenner Hinnøya vannforsyningssystem. I det videre arbeidet må Andøy kommune kartlegge kildens egenskaper med hensyn til å kunne defineres som første barriere». Mattilsynet skriver at i kommunens søknad beskrives det at Finnsætervatnet forutsettes å kunne defineres som en hygienisk barriere på grunn av beliggenhet og kvalitet. Grunnlagsdata med hensyn til kartlegging av vanndybde, råvannskvalitet er ikke tilstrekkelig til å fastslå om kilden kan defineres som første barriere. Mattilsynet forutsetter derfor at nødvendig kartlegging mht. råvannskvalitet blir gjennomført i løpet av første driftsår. Slik vi tolker dette, har Mattilsynet vurdert det slik at det ikke er sikkert at vannkvaliteten er god nok til å defineres som første hygieniske barriere med den aktiviteten som reindriften har i området i dag. Kommunen har ingen vurdering, slik vi ser, av konsekvenser hvis det skulle vise seg at vannkvaliteten i Finnsætervatnet ikke kan defineres som første hygieniske barriere.
6. Usikkerheten rundt konsekvensene for reindriften forsterker seg også i forbindelse med Statsforvalteren i Troms og Finnmark sin henvendelse angående stadfestelse av gjerdeanlegget ved

Finnsætervatnet (brev datert 17.09.2020). I høringsinnspillet fra Andøy kommune (brev datert 13.11.2020) skrives det at kommunen ikke kan være med å stadfeste et gjerde som ser ut til å være oppsatt ulovlig. Kommunen 3 skriver også i denne sammenhengen at de arbeider med oppstart av nytt vannverk der Finnsætervatnet skal være drikkevannskilde.

7. Finnsætervatnet vil omreguleres til drikkevann og sikres med hensynssone med tilhørende retningslinjer og bestemmelser. Reguleringsbestemmelsene legger restriksjoner på bruken av vatnet og området rundt. Reindriftas aktivitet og anlegg i området er ikke nevnt i reguleringsbestemmelsene, og det er som tidligere nevnt i liten grad gjort noen vurdering av denne aktiviteten på bakgrunn av reguleringsbestemmelsene. Dette gjør det også uklart med hensyn til konsekvenser for reindrifta hvis det skulle vise seg at vannkvaliteten ikke er god nok til å fungere som første hygieniske barriere.
8. Finnsætervatnet og området rundt er av vesentlig betydning for samisk kultur og næringsutøvelse. Sametinget kan ikke se at detaljreguleringsplanen for Hinnøy vannverk slik den foreligger nå, i tilstrekkelig grad sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Sametinget fremmer innsigelse til detaljreguleringsplanen for Hinnøya vannverk med hjemmel i plan- og bygningslovens § 5-4 og § 3-1 c).

Rådmannens kommentar

1. Tas til orientering. Det forsøkes å berøre reindrifta i minst mulig grad. Utbygger skal i dialog med reindriftsnæringa sørge for en styrt og begrenset anleggsperiode. Traseen skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand når arbeidet avsluttes med tilbakeføring av oppgravde masser. Traseen skal også revegeteres med stedlige arter. Etter anleggsperioden vil området benyttes slik som i dag.
2. Tas til orientering. Det er ikke planens intensjon å medføre endringer for reindrifta i området. Det er gjort forsøk på å endre planens bestemmelser i en slik grad at reindriftens interesser best mulig ivaretas. Sametinget har ikke akseptert kommunens forslag til løsninger eller bidradd konstruktivt for å løse problemstillingen. Støyende aktiviteter foregår i en styrt og begrenset anleggsperiode i dialog med reindriftsnæringen.
3. Tas til orientering. Intensjonen til planen er ikke å endre forholdene for reindriftsnæringen. Viser til rådmannens kommentar nr 2 hva gjelder restriksjoner som kommer frem av planbestemmelser.
4. Tas til orientering. Området skal kunne benyttes som i dag etter vedtatt reguleringsplan. Motorisert ferdsel kan benyttes i henhold til reindriftslovens § 23. Viser til rådmannens kommentar nr 2 angående planens bestemmelser.
5. Tas til orientering. Planforslaget legger også opp til etablering av renseanlegg. På slik måte kan vannverkseier sikre at drikkevannet er helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge.
6. Tas til orientering. Etter reindriftslovens § 24 Gjerder og anlegg andre ledd sies det:

Gjerder og anlegg som skal bli stående ut over en sesong, kan ikke oppføres uten godkjenning av departementet. Godkjenning av større anlegg kan først gis etter en fagkyndig vurdering av de samlede miljømessige virkninger, sammenholdt med de reindriftsfaglige behov for anlegget. Hvis ikke grunneieren og eventuelle bruksberettigede gir sitt samtykke, kan departementet gi tillatelse til utføring av anlegget mot vederlag fastsatt av jordskifteretten for skade og ulempe.

Reindriftslovens § 24 gir likevel reindriften rett til å føre opp arbeids- og sperregjerder, slakteanlegg, broer og andre anlegg som er nødvendige for reindriften. Reindriftseier har selv påpekt at den mest sentrale bruken av dalen er på sommer og tidlig høst da kalvemerkingen skjer. Anlegget brukes i en periode på 2-4 uker.

7. Viser til rådmannens kommentar nr 2 angående planens bestemmelser. Området for øvrig er regulert til LNFR og på så måte tillater reindriftsaktivitet.

8. Tas til orientering.

5. **Nordland Fylkeskommune, datert 25.05.2021**

Innspill/ merknad

1. Vi ser positivt på at våre merknader ved oppstart har blitt tatt til etterretning i den videre planprosessen. Det er spesielt positivt at reindriftsnæringen skal få en aktiv rolle når anleggsperioden skal foregå. Vi vurderer det også som positivt at avbøtende tiltak er innført i planbestemmelsene for å ivareta den anadrome fiskebestanden.
2. Etter vår kjennskap til området, er planforslaget ikke i konflikt med kjente, automatisk fredete kulturminner innenfor vårt forvaltningsområde. Vi er godt fornøyde med at varslingsplikten jf. kulturminneloven § 8 annet ledd, er tatt inn i planens fellesbestemmelser.
3. I samarbeid med Kartverket og Fylkesmannen i Nordland tilbyr fylkeskommunen kvalitetssikring av planer og publisering i Nordlandsatlas. Dette gjelder både planavgrensning ved oppstart, planforslag ved høring / offentlig ettersyn og endelig vedtatt plan. Publisering i Nordlandsatlas bidrar til bedre dialog og medvirkning i planarbeidet, og gir god oversikt over arealforvaltningen. Vi ber derfor kommuner og planleggere benytte seg av tjenesten. Send planforslag med sosi-koder til plannordland@kartverket.no.

Rådmannens kommentar

1. Tas til orientering.
2. Tas til orientering.
3. Tas til orientering.

6. **Statsforvalteren i Nordland, datert 09.06.2021**

Innspill/ merknad

1. Vi registrerer at elvemuslingen i Langvassdalselva ikke vil bli berørt. Videre er det satt bestemmelser tilknyttet vannveien som skal hindre drenering av myrpartiene.
2. Det er ikke fastsatt krav om minstevannføring, selv om vi ved oppstart anbefalte at denne ble satt høyere enn alminnelig lavvannføring. Det er heller ikke satt begrensninger i uttak av vann. Som grunnlag for NVEs konsesjonspliktavurderingen i 2017 ble det lagt opp til at normalt uttak ved med maksimalt samtidforbruk til 64 m³/døgn tilsvarende 0,7 l/s. Som et minimum må det gis bestemmelser om maksimalt vannuttak i løpet av døgnet.
3. Forbudet mot forurensing bør ivaretas gjennom planbestemmelsene. Eksempler på forurensninger kan stamme fra bl.a. landbruks-, fiske-, industri- og servicevirksomhet. I de tilfellene der det er fastsatt beskyttelsestiltak etter drikkevannsforskriften § 12 eller rådighetsbegrensninger etter § 26, gjelder forbudet mot forurensing brudd på disse. Der det er gitt tillatelser til potensielt forurensende aktivitet i planbestemmelsene, vil ikke forbudet i § 4 gå foran disse tillatelsene. I slike tilfeller må i stedet vannbehandlingen forsterkes for å sikre at drikkevannet uansett ikke blir forurenset.
4. Reindriftas eksisterende bruk av området ved Finnsætervatnet vil ikke rammes av begrensninger gitt i planen. Vi legger til grunn at denne virksomheten kan fortsette som i dag, dvs. bruk av området rundt vannet til beite og gjerdeanlegget i vestenden av vannet til merking av rein.

Rådmannens kommentar

1. Tas til orientering.
2. Tas til etterretning. Maksimalt vannuttak i løpet av døgnet skal ikke overstige 64 m³ tilsvarende 0,7 liter i sekundet.
3. Tas til orientering.
4. Tas til orientering.

Innsigelser

Sametinget fremmet innsigelse til forslaget til detaljreguleringsplan 25.05.2021.

Det ble formelt oversendt et brev til sametinget 18 mars 2022 med forespørsel om å trekke tilbake innsigelsen på bakgrunn av foreslåtte endringer. Sametinget fikk en frist på 3 uker (08. april) til å ta stilling til forespørselen.

21. april. 2022 mottok Andøy kommune epost fra Sametinget der det ble beklaget for at fristen ikke ble overhold. Sametinget har per 08.06.2022 ikke trukket innsigelsen.

Andøy kommune kan derfor ikke egengodkjenne detaljreguleringsplanen.

Vurdering:

Innkomne merknader

Rådmannen vurderer at de innkomne merknadene er av et beskjedent omfang. Sametingets merknad med innsigelse er forsøkt løst av Andøy kommune gjennom flere initiativer til dialog og mekling. Tilbud om endring av planbestemmelser, orientering om gjeldende regelverk og fysiske møter med Reinbeitedistriktet har ikke ført frem. Dette blir redegjort for i det følgende.

Innsigelse

Sametinget fremmet 24.05.2021 innsigelse til planforslaget Hinnøya vannverk ved høring og offentlig ettersyn i perioden 12.04.21 – 25.05.21.

Innsigelsen ble fremmet grunnet den vesentlige betydningen Finnsætervatnet og området rundt har for samisk kultur og næringsutøvelse. Sametinget kunne ikke se at detaljreguleringsplanen slik den forelå ved høring og offentlig ettersyn i tilstrekkelig grad sikret naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.

På bakgrunn av innsigelsen ble det avtalt et dialogmøte mellom sametinget og Andøy kommune. Møtet ble avholdt 09 juni 2021. Kommunens intensjoner med møtet var å komme i dialog med Sametinget slik at Andøy kommune kunne fremme en plan som sikrer at drikkevannskilden og samisk næring kan sameksistere.

I møtet mente Sametinget at:

1. Kommunen må tilpasse vannbehandlingen med utgangspunkt i den aktiviteten som reindriften har i området til ulike tider av året og med naturlige endringer av driften, slik at kommunens valg av hygieniske barrierer ikke legger press på aktiviteten til reindrifta i området.
2. Kommunen ikke har gjort en god nok vurdering etter forskrift om konsekvensutredning med tanke på mulige konsekvenser for reindrifta hvis det skulle bli forurensning i vannet.
3. Aktiviteten til reindrifta må sikres juridisk i planbestemmelsene.
 1. Sametinget nevnte spesielt hensynssone (H110), men hele reguleringsbestemmelsen må ses på med tanke på reindriftas nåværende aktivitet, men også ved endring i drifta.
4. Ordlyden i § 4.1 Nedslagsfelt i drikkevann (H110) skaper usikkerhet rundt konsekvensene for reindriften siden aktiviteten ikke er statisk og på så måte vil kunne tolkes som et nytt tiltak eller ny arealbruk. §4.1 sier:
 1. *«Innenfor nedslagsfelt for drikkevann må det ikke iverksettes nye tiltak eller arealbruk som kan ha negativ innvirkning på vannkvaliteten i området eller utgjøre alvorlige kilder for forurensing.»*

Foreslåtte endringer

Som svar på Sametingets punkter har Andøy kommune kommet med forslag til følgende endringer i planbestemmelsene:

§3.3.3 LNFR (L5)

Foreslått tilført tekst:

Rein kan fritt beite i området. Reindriftsnæringen kan benytte motorisert kjøretøy i området i hht reindriftslovens § 23.

§4.1 Nedslagsfelt i drikkevann (H110)

Innenfor nedslagsfelt for drikkevann må det ikke iverksettes nye tiltak eller arealbruk som kan ha negativ innvirkning på vannkvaliteten i området eller utgjøre alvorlige kilder for forurensing.

Bestemmelsen foreslått endret til:

Innenfor nedslagsfeltet gjelder følgende restriksjoner:

- a. *Militærøvelser er ikke tillatt.*
- b. *Deponering av avfall, slam, kjemikalier, olje eller oljeprodukter er ikke tillatt.*
- c. *All bruk av gjødsel, plantevernmidler og andre kjemikalier er forbudt i nedslagsfeltet.*
- d. *Grunneieres og reieneieres nåværende rett til bruk av arealene til beiting består.*
- e. *Det er forbudt å bringe med eller lagre drivstoff innenfor nedslagsfeltet ut over det som befinner seg i kjøretøyets drivstofftank.*
- f. *Alle nye tiltak innenfor nedslagsfeltet som nevnt i plan- og bygningslovens § 20-1, kan ikke utføres uten at søknad på forhånd er sendt kommunen. Mindre tiltak som normalt gis unntak etter § 20-5 er*

også søknadspliktig. Søknadspliktige tiltak skal ikke tillates dersom det kan ha negativ innvirkning på vannkvaliteten i området eller utgjøre alvorlige kilder for forurensing.

Tilbakemeldingene fra Sametinget på endringene var at forslag til nye planbestemmelser ikke gjenspeilet forslag til endringer tilstrekkelig det sametinget hadde problematisert med hensyn til reindrifta i området. Forslag til endringer på planbestemmelsene var derfor ikke tilstrekkelig til at Sametinget kunne trekke innsigelsen.

På bakgrunn av Sametingets tilbakemeldinger gjorde Andøy kommune nye justeringer i planbestemmelser, som ble oversendt Sametinget 22.11.2022:

1. Planbeskrivelsens punkt 5.4 *Reindrift* er utfylt med informasjon angående merkegjerdet og dens betydning. Punktet omtaler også at vannverkseier er ansvarlig for at vannbehandlingsanlegget er tilpasset forholdene i området.
2. Planbestemmelsene er tilføyd et nytt punkt: *2.3 Reindrift: Kanstadvjord/ Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt har siden 1957 hatt gjerdeanlegg for merking av rein ved Finnsætervatnet i Andøy kommune. Vannverkseier er ansvarlig for at vannbehandlingen er tilpasset de eksisterende forholdene i området uten å påføre reinbeitedistriktet negative virkninger.*
3. I tillegg sikrer bestemmelsene at:
 - Utbygger skal i tett dialog med reindriftsnæringen sørge for at støyende aktiviteter foregår i en styrt og begrenset anleggsperiode.
 - Reindriftsnæringen kan benytte motorisert kjøretøy i området i hht reindriftslovens § 23. i LNFR-område.
 - Beitedyr tillates i området ved drikkevann.
 - Det er forbudt å bringe med eller lagre drivstoff innenfor nedslagsfeltet ut over det som befinner seg i kjøretøyets drivstofftank. Det tillates også reservedrivstoff i tett drivstoffkanne dersom det befinner seg på kjøretøyet.

Disse endringene ble først presentert for Vestre Hinnøy/ Kanstadvjord reinbeitedistrikt før foreslåtte endringer ble oversendt Sametinget. Andøy kommune fikk ikke skriftlig tilbakemelding på foreslåtte endringer.

I epost fra sametinget 26.04.22 ble det etterspurt et oppdatert reguleringsplankart som viser inntegning av reingjerde og flyttleiene.

Til dette har Andøy kommune påpekt at:

Det er reindriftens arealbrukskart (reindriftskart) som illustrerer hvordan reindriftsområdet brukes. I kommuneplanens arealdel og forslaget til detaljreguleringsplan er området rundt Finnsætervatnet er avsatt til Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR).

Siden en flyttlei ikke er av en strikt avgrenset størrelse, men fra år til år kan variere i bredde og trasé vil det være problematisk om Andøy kommune skulle gå inn for å legge juridisk bindende føringer for hvor rein skal trekke. Opprettholdelsen av nødvendige flyttleier er også lovbestemt og dermed uavhengige av aktuelle privatrettslige forhold på stedet og detaljreguleringen.

Reingjerdet og andre bygge- og anleggstiltak som er basert på reindriftsnæringens virksomhet er i tråd med planformålet både i kommuneplanens arealdel og forslaget til detaljreguleringsplan. Reindriftsutøver må ellers forholde seg til lov om reindrift (reindriftsloven) § 24. Gjerder og andre anlegg. Det er Landbruks- og matdepartementet (LMD) som skal fatte endelig vedtak om oppføring av gjerder og anlegg som skal stå ut over en sesong.

Rådmannen vurderer at dialogen mellom Andøy kommune og Sametinget har vært lite konstruktive. Ved at sametinget har innta en reaktiv rolle i møter, epost-utveksling og pr. telefon, har det vært vanskelig å utarbeide gode bestemmelser. Andøy kommune har gjennom hele prosessen bedt om konkrete forslag til endring for å sikre at hensynet til reindriftsnæringen best mulig ivaretas med uttak av råvann i området, uten å motta planfaglige råd fra sametinget. Andøy kommune har fra første møte med sametinget vært svært tydelig på at intensjonen med planarbeidet har vært å tilrettelegge for etablering av vannbehandlingsanlegg og uttak av råvann uten å endre på eksisterende forhold og aktiviteter innenfor planområdet.

Rådmannen har også bemerket seg at innsigelsessaken med tid i større grad har begynt å omhandle merkegjerdet innenfor planområdet. Både Reinbeitedistriktet og Sametinget ønsker at merkegjerdet skal være en del av plankartet med juridisk virkning og tilhørende bestemmelser. Det er gjentatte ganger påpekt fra kommunen at reindriftsaktiviteten foregår på utmark i sameie for landbrukseiendommene i Forfjorden. Andøy kommune har ikke hjemmel til å kunne fatte vedtak om stadfesting av gjerdeanlegg og tilhørende bygninger og viser til reindriftsloven og behandling av Landbruks- og matdepartementet for gjerder og anlegg som skal stå ut over en sesong.

Endringer etter førstegangs behandling

Dersom en innsigelsen innebærer endring av vesentlig betydning i forhold til det utkast som tidligere har vært ute til offentlig ettersyn, må nytt planutkast legges ut til offentlig ettersyn før det eventuelt vedtas av kommunestyret. Siden Sametinget ikke har akseptert foreslåtte endringer legges saken frem med de bestemmelsene som var gjeldende da saken først ble lagt ut på høring og offentlig ettersyn.

På bakgrunn av merknad fra Statsforvalteren i Nordland er det gitt bestemmelse om maksimalt vannuttak under 3.4.1 Drikkevann (VD): *Maksimalt vannuttak i løpet av døgnet skal ikke overstige 64 m³ tilsvarende 0,7 liter i sekundet.*

Videre saksgang

Andøy kommune har forsøkt å oppnå veiledende hjelp av statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Trom og Finnmark med variert resultat. Etter telefonsamtale 31.05.2022 har Statsforvalteren i Nordland avvist en løsning med forslag til 2 forskjellige vedtak. Rådmannen velger derfor å fremlegge saken med to alternative forslag til vedtak, i tråd med Statsforvalterens ønske.

Forslag 1: Andøy kommune kan gi dialog med sametinget enda et forsøk gjennom mekling med statsforvalteren.

Forslag 2: Kommunestyret behandler planforslaget og vedtar å ikke ta innsigelsen til følge.

Forslag 1

Rådmannen vurderer at dialog gjennom mekling med statsforvalteren har potensialet for å oppnå et løsningsforslag raskest. Dette forutsetter at Sametinget og Andøy kommune kommer til enighet og at innsigelsen trekkes. Da vil saken med løsningsforslag legges frem til politisk behandling med mulighet til å egengodkjenne detaljreguleringsplanen.

Statsforvalteren melder selv at en eventuell mekling ikke kan avholdes før tidligst høsten 2022 på grunn av stor saksmengde og ferieavvikling. Dersom det ikke oppnås enighet vil kommunestyret måtte ta stilling til innsigelsen. Dersom innsigelsen ikke tas til følge vil den videre saksgangen følge beskrivelsen som er angitt nedenfor for forslag 2.

Forslag 2

Hvis kommunestyret ikke tar innsigelsen til følge skal planforslaget innen to uker etter vedtak oversendes til Statsforvalteren. Statsforvalteren vil deretter gjennomgå og oversende innsigelsen til kommunal- og distriktsdepartementet med statsforvalterens tilråding. Dette innebærer at myndigheten til å treffe det endelige og rettslig bindende planvedtaket overføres fra kommunen til departementet. Departementet avgjør om innsigelsen skal tas til følge og kan gjøre endringer i reguleringsplanen dersom det kreves. Departementets vedtak kan ikke påklages.

Med bakgrunn i redegjørelsen ovenfor gis formannskapet og kommunestyret to alternative forslag til vedtak i tråd med Statsforvalterens ønske for detaljreguleringsplan for Hinnøya vannverk, plan-ID 1871-202003.